

PŘEHLED VÝZKUMŮ

49

Brno 2008

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 49

Volume 49

Číslo 1–2

Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Freisinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttka, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balász Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Vrcholně středověká lotová závaží z českých a moravských lokalit.
Gruna, Hradisko (vlevo); Písek, u Šarlatského rybníka (v popředí); Ví-
cov, Městisko (vpravo dole); Boskovice, hrad (vpravo nahoře). Srov.
studii J. Doležela v tomto svazku. Foto P. Smékal.

*Medieval cup nested weights from czech and moravian sites. Gruna,
Hradisko (left); Písek, u Šarlatského rybníka (front); Vícov, Městisko
(bottom right); Boskovice, castle (top right). Cf. the article by J. Dole-
žel in this volume. Photo by P. Smékal.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrno.cz
Internet: <http://www.iabrno.cz>

Tisk
Print

Arch, spol. s r. o.
Charbulova 3a
618 00 Brno-Černovice

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

Roč. 49, 2008, č. 1-2

91087/09

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2008

Náklad 450 kusů

Copyright ©2008 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. and the authors.

DYJÁKOVICE (OKR. ZNOJMO)

„Pod kanálem“. Mladší doba římská. Sídliště. Povrchový sběr

V roce 2007 byla na katastru obce Dyjákovice pomocí detektoru kovu zajištěna samostřílová dvojdílná stříbrná spona s klínovitou nožkou a knoflíkem na hlavici (obr. 13, obr. 14, obr. 15). Autorům zprávy bylo umožněno prostudovat a zdokumentovat tento artefakt, nalezený soukromou osobou. Nyní se předmět nachází v soukromé sbírce.

Obr. 13: Dyjákovice. Dvojdílná stříbrná spona s klínovitou nožkou a knoflíkem na hlavici. *Abb. 13: Crossbow-brooch with long triangular foot and button on the head.*

Spona o celkové délce 6 cm náleží k samostřílovým spínadlům s dlouhou klínovitou nožkou. Pro tyto spony je typická dvojdílná konstrukce. Ve zhodnocení samostřílových spon od M. Schulze (1977) jsme nenalezli odpovídající formu. Spínadlo se svým tvarem a přítomností knoflíku na hlavici nejvíce blíží sponám s plochým, vícenásobně hraněným nebo podélně zdobeným lučíkem s klínovitou nožkou a jednospirálovitým vinutím s horní těžkou z bohatého kostrového hrobu I z Krakovan-Stráží (Kolník 1964, obr. 10:1, 3, 6). Postrádáme však u něj honosné zdobení, které je pro exempláře z knížecích hrobů typické. Z pěti kritérií určených T. Kolníkem (1964, 409) pro honosné spony z mladší doby římské splňuje popisovaný kus následující: a) použití drahého kovu, d) přítomnost ozdobného knoflíku na hlavici, e) krátký lučík, dlouhá nožka. Hrob I z Krakovan-Stráží je řazen do stupně C2 (Kolník 1964, 433; Godłowski 1992, 37), v absolutním datování pak k roku 300 (Krekovič 1992, 57). Rámcově lze tedy sponu z Dyjákovic přiřadit do stupně C2.

Jan Jílek, Jaroslav Jiřík

Literatura

Godłowski, K. 1992: Die Chronologie der jüngeren und späten Kaiserzeit in den Gebieten südlich der Sudeten und Karpaten. In: *Probleme der relativen und absoluten Chronologie von der Latènezeit bis zum Frühmittelalter*. Kraków, 23–54.

Kolník, T. 1964: Honosné spony mladšej doby rímskej vo svetle nálezov z juhozápadného Slovenska. *Slovenská archeológia XII* (2), 409–445.

Obr. 14: Dyjákovice. Dvojdílná stříbrná spona s klínovitou nožkou a knoflíkem na hlavici. *Abb. 14: Crossbow-brooch with long triangular foot and button on the head.*

Krekovič, E. 1992: Zur Datierung der Fürstengräber der römischen Kaiserzeit in der Slowakei. In: *Probleme der relativen und absoluten Chronologie von der Latènezeit bis zum Frühmittelalter*. Kraków, 55–68.

Schulze, M. 1977: Die spätkaiserzeitlichen Armbrustfibeln mit festem Nadelhalter. *Antiquitas Bd. 19*. Bonn.

Resumé

Dyjákovice (district of Znojmo), „Pod kanálem“. Late Roman Period. Settlement. Surface research. A silver crossbow-brooch with long triangular foot and button on the head was found thanks to the surface research. The fibula is dated to chronological phase C2.

Obr. 15: Dyjákovice. Dvojdílná stříbrná spona s klínovitou nožkou a knoflíkem na hlavici. *Abb. 15: Crossbow-brooch with long triangular foot and button on the head.*

HULÍN (OKR. OLOMOUČ)

„Višňovce“ (Hulín-Pravčice 2). Pozdní doba římská. Sídliště. Záchraný výzkum.

Od dubna do listopadu 2007 proběhla 1. etapa výzkumu pod nově budovanou komunikací RK 55. Sídliště se nachází na svazích mírného návrší východně od Hulína.